І чужому научайтесь,
І свого не цурайтесь . . .
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюз: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXII. Ч. 108. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 10-го ЧЕРВНЯ 1965 10 ЦЕНТІВ — 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, JUNE 10, 1965 No. 108. VOL. LXXII.

ОСТАННІ ВІСТІ
Середа, 9 червня 1965 року

В АМЕРИЦІ

ВЖЕ ВИСВІТЛИЛИ ПЕРШІ КОЛЬОРОВІ ФІЛЬМИ, ЯКІ ПОРОБИВ АСТРОНАВТ ВАЙТ В КОСМОСІ, коли вийшов був із кабіни „Джеміні 4" на 20 мінут та носився в космосі. Ці фота показують астронавта над і під кабіною, а також на них видко деякі місця на Землі. 8-го червня обидва астронавти Вайт і МекДівітт були на літаконосці „Восп", де переходили різні лікарські тести та відпочивали. Вони спали від 12 вночі до 10:30 перед полуднем. Лікарські тести не знайшли жадних злих наслідків того, що астронавти довший час перебували в районі невагомости. Стан здоров'я Вайта і МекДівітта є кращий, як деяких інших їхніх попередників.

ВИБОРЦІ ВДОВОЛЕНІ З УРЯДУВАННЯ ПРЕЗИДЕНТА ДЖАНСОНА, — стверджує на основі переведених опитувань журналіст Семюел Лубелл. Згідно з цими опитуваннями тільки одна третина опитуваних хотіла б, щоб ЗДА взяли свої війська з В'єтнаму. Дві треті заявляють, що ця країна не має іншого виходу, як тільки продовжувати таку політику, яку тепер ведеться у В'єтнамі. Більшість опитуваних схвалює також і внутрішню політику Президента та підтримує його програму шпитальної опіки над старшими в рамках соціяльного забезпечення. Більшість опитуваних підтримує і зменшення податків, щоб збільшувати економіку країни. Прихильністю більшости втішається і Президентова програма допомоги убогим.

ПАЛАТНА БАНКОВА КОМІСІЯ ПРОТИ СРІБЛА В ПІВДОЛЯРОВИХ МОНЕТАХ, бо є недостача цього металу у вільному світі. Більшістю 18-ох до 10-ох ця Комісія схвалила, щоб срібні півдолярові монети взагалі не мали в собі срібла. Це саме відноситься і до десятицентівок (даймів) та до 25-центових монет (кводрів). Комісія схвалила, щоб, принаймні 5 років не карбувати нових срібних долярівок. Уряд проєктував карбування півдолярових монет зі стопу міді й ніклю, але в них мало б бути 40 відсотків срібла (замість теперішних 90 відсотків).

АЙЗЕНГАВЕР ЗАКЛИКАЄ КОНҐРЕС ЗБІЛЬШИТИ ПЛАТНІ ЧЛЕНАМ ЗБРОЙНИХ СИЛ КРАЇНИ. Колишній президент і випускник Військової Академії у Вест Пойнті, викопав першу лопату землі під новий будинок Академії, що має коштувати $100 мільйонів. Айзенгавер брав участь у з'їзді випускників Академії з 1915-го року, яка то кляса дала країні 59 генералів із 111 зірками. Молоді кадети 40 років тому думали найвище про ранґу полковника. Тепер Академія має місце для 2,641-го кадета, а в 1973-му році вона зможе примістити 4,400 кадетів. „Душею армії, казав Айзенгавер, є її старшинський корпус".

ПЛАТНИКИ ПОДАТКІВ НЕ МУСЯТЬ ТУРБУВАТИСЯ, КОЛИ ЩЕ НЕ ДІСТАЛИ ПОДАТКОВИХ ЗВОРОТІВ, бо це зовсім не означає, що їхні податкові заяви неправильно виповнені. Податковий уряд вияснив, що мільйони податкових заяв ще не розглянені, бо ті заяви надійшли в останніх днях перед 15-им квітня. В самому тільки Ню Йорку в найближчих тижнях мають виплати платникам податків понад 200,000 чеків з податковими зворотами. Всякі запити в справі податкових зворотів повинні платники податків вносити аж після 1-го липня, бо до тієї дати кожний матиме або свій чек, або вимогу доплати до податку чи дати якісь вияснення.

У СВІТІ

ПАПА ПАВЛО VI ПОЧАВ РЕОРГАНІЗУВАТИ апарат Апостольської Столиці. Він покищо вийняв всі справи мішаних подруж католиків з не-католиками з-під юрисдикції Святішої Курії, яку очолює ультра-консервативний кардинал Альфредо Оттавіяні, та переніс їх у відання Конґреґації Тайн. Що стосується вирішування важности або неважности мішаних подруж — про це рішатиме на майбутнє судовий трибунал в Апостольській Столиці, т. зв. Роман Рота.

СОВЄТСЬКИЙ СОЮЗ ВИСТРІЛИВ НОВИЙ КОСМІЧНИЙ КОРАБЕЛЬ на Місяць, назвавши його „Луна 6". „Луна 5" не виконала свого завдання й не осіла „м'яко" на поверхні Місяця, як було заплянованo, а вдарила об Місяць і розбилась. Сталось це, мабуть, тому, що гальмувальні ракети не змогли у відповідному часі зменшити швидкість того космічного корабля з 9.000 стіп на секунду до 15 стіп на секунду. „Луна 6" важить 3.179 фунтів і мабуть, везе телевізійну камеру та ті всі інструменти, що їх передбачено для аналогічного експерименту з американським „Сарвеєром" на вересень цього року.

СХІДНЬО-БЕРЛІНСЬКІ МЕШКАНЦІ, ЗІГНАНІ КОМУНІСТИЧНИМ ПОЛІЦІЙНИМ АПАРАТОМ НА ВУЛИЦІ, „ОВАЦІЙНО ВІТАЛИ" Тіта, який прибув до Східнього Берліну у минулий вівторок. Таким чином Тіто офіційно примирився із східньо-німецькими комуністами, які в 1958 році засуджували Тіта разом із Москвою за „ревізіонізм" та „зраду марксо-ленінських принципів".

КЕРІВНА В ЯПОНІЇ ЛІБЕРАЛЬНО-ДЕМОКРАТИЧНА ПАРТІЯ ПРОГОЛОСИЛА повну солідарність з Америкою в її політиці супроти комуністичної агресії у В'єтнамі. Названа японська партія ствердила, що Японія не потребує і не хоче власної атомової зброї, бо атомової зброї Америки досить, щоб вона служила, як відстрашувальний засіб проти атомової війни. Цю заяву проголошено перед виборами 250-членної вищої палати парляменту. Ліберально-демократична партія хоче перевести туди своїх 127 членів.

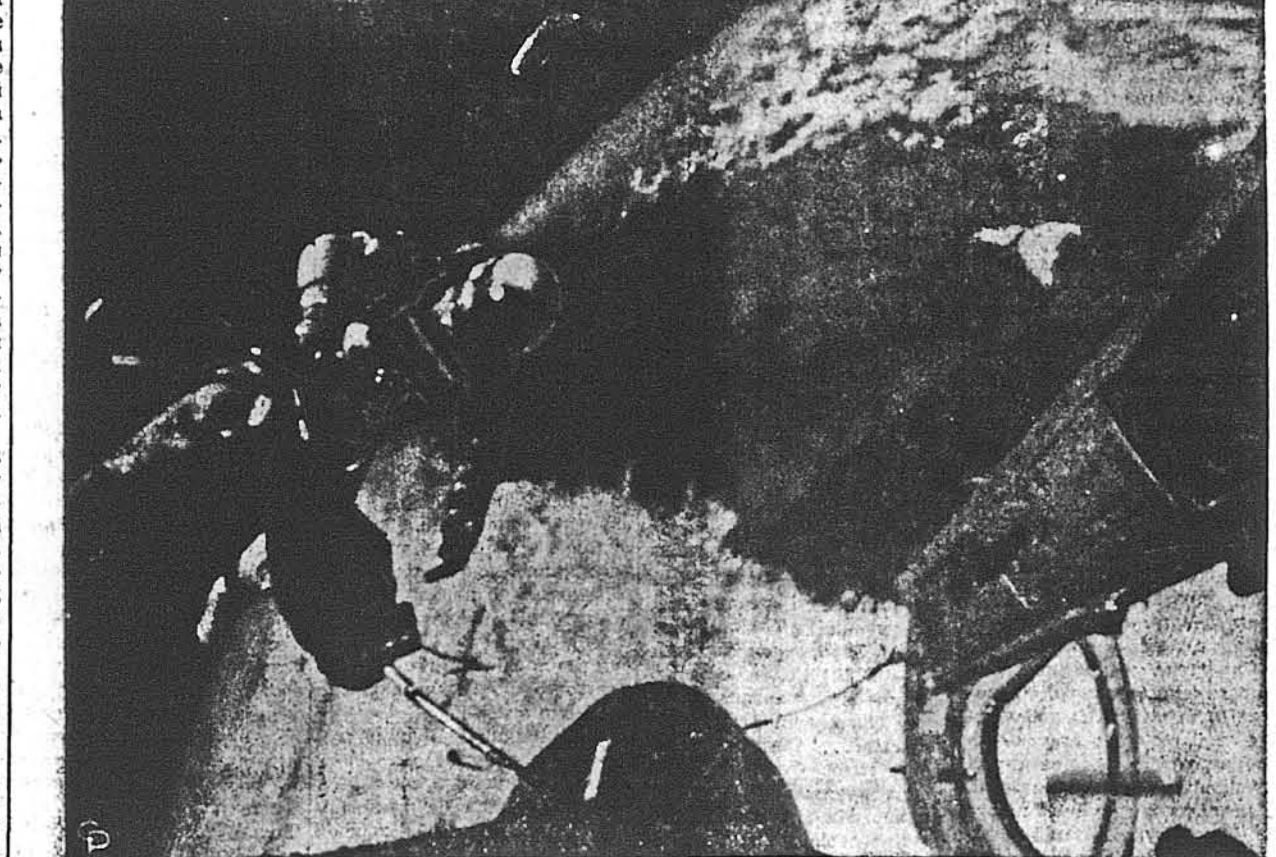
Т. ЗВ. СУДЕТСЬКІ НІМЦІ НЕ ЗРІКАЮТЬСЯ НАДІЇ вернутися до Судетського краю, з якого чехи прогнали їх після останньої світової війни. 100.000 судетських німців мали свій 2-денний здвиг у Штутґарті, з вуличними походами, музиками, прапорами й транспарентами. Міністер транспорту, судетський німець Ганс Хрістоф Зеебогм, заявив, що „теперішньою зброєю німців є зброя — прав людини". У Судетському краю жили 2 мільйони німців.

У КОПАЛЬНІ ВУГІЛЛЯ В КАКАНЬ БІЛЯ САРАЄВА В ЮГОСЛАВІЇ СТАВСЯ ВИБУХ, внаслідку якого згинуло найменше 108 рудокопів. Коло 200 рудокопів знаходились в підземеллі під час вибуху вугільного газу.

ПРЕМ'ЄР АВСТРАЛІЇ РОБЕРТ МЕНЗІС БУВ НЕОФІЦІЙНО В ЗДА і заявив у Вашинґтоні, що Австралія підтримує політику Америки у В'єтнамі, бо відворот відтіль Америки був би рівнозначний з перемогою комуністів, які стали б негайною загрозою для всіх інших південно-азійських країн. 70-літній Роберт Мензіс є вже 16 років австралійським прем'єром.

ТУРЕЦЬКИЙ УРЯД ПРОГОЛОСИВ ОФІЦІЙНО, що Туреччина ні до кого не має ніяких територіяльних претенсій, а тільки вважає, що повинен бути збережений „територіяльний балянс", встановлений між Грецією і Туреччиною договором в Льозанні та що ніодна громада на Кіпрі не повинна мати змоги переслідувати другу. Ця турецька заява стоїть у зв'язку з газетними вістками, що Туреччина запропонувала Греції, щоб вона відступила Туреччині острів Лесбос в заміну за приєднання до Греції Кіпру.

ФІЛЬМОВІ ДОКУМЕНТИ ПОТВЕРДЖУЮТЬ ІСТОРИЧНІ ОСЯГИ АМЕРИКАНСЬКИХ АСТРОНАВТІВ В КОСМОСІ

ІСТОРИЧНА МАНДРІВКА В КОСМОСІ. — Це є астронавт майор Едвард Г. Вайт під час своєї драматичної „мандрівки" в космосі впродовж 20 хвилин, під час третього лету довкола Землі в космічній кабіні „Джеміні 4". У космічній „порожнечі" астронавт Вайт сам контролював свої рухи при допомозі газоліново-джетового „пістоля". На фотознімці побіч видно „Джеміні 4", а внизу віддалений на понад 100 миль глибоб Землі, згл. його частину з Мексиканським заливом.

Гюстон, Тексас. — Тут висвітлювали частину тих кольорових фот, що їх зробив астронавт Едвард Г. Вайт, під час історичного „проходу" по космосі впродовж 20-ох мінут в першому дні свого кружляння довкола Землі. Астронавт Вайт порушувався довкола Джеміні 4 за допомогою джетового пістоля та фільмував кабіну й різні місця на Землі. Астронавт МекДівітт фільмував через люк у кабіні, що був над ним, астронавта Вайта. Все це ділялося на висоті 140 миль над Землею. Ці кольорові фільми є дуже цікаві для науковців, які їх будуть довший час вивчати. Тимчасом обидва астронавти перебували 8-го червня на літаносці Восп, де лікарі робили різні тести про стан здоров'я астронавтів, які довший час перебували в космосі в районах т. зв. невагомости, де притягання Землі було зрівноважене великою швидкістю кабіни, яка робила 17 500 миль на годину. Перші тести виявили, що довше перебування в районі невагомости не вплинуло на стан здоров'я астронавтів. Лікарські тести продовжуються. Астронавти уперше виспалися через 10 год. і 30 мінут та добре з'їли, бо в кабіні вони кормилися синтетичними харчами, що були в тюбиках. Різні міста запрошують астронавтів до себе, щоб їх вшанувати, але вони не зможуть бути всюди. В понеділок 14-го червня вони будуть в Шикаґо, де народився астронавт МекДівітт. В середу 16-го червня МекДівітт буде в Джексон, Мишиґен, бо там живуть його батьки. Того ж дня астронавт Вайт буде, мабуть на Флориді в Петерсбурґу, де живуть його родичі. Нюйорк, Нюарк, Маямі не матимуть змоги вітати в себе астронавтів.

Успіх астронавтів МекДівітта і Вайта в кабіні Джеміні 4 приспішив здійснення програми групи Джеміні і вже в серпні ц. р. астронавт майор летунства Гордон Купер і командор фльоти Чарлз Конрад молодший полетять в кабіні Джеміні 5 довкола Землі впродовж 7-ох або 8-ох днів. Астронавт Купер вже кружляв довкола землі в 1963 році впродовж 34-ох годин, а командор Конрад полетить вперше. Вони мають досліджувати під час довшого кружляння космічну електрівню, яка продукує електрику і воду, мішаючи водень з киснем. Мають випробувати радарову систему, щоб можна було бачити кружляючі предмети до віддалі 250 миль, і щоб астронавти магли знайти напрям до тих предметів. В жовтні ц. р. мають випустити Джеміні 6, який пробуватиме зустрінутися з іншим сателітом. В листопаді або в грудні мав би відбутися 14-денний лет довкола Землі, під час якого Джеміні 7 мали б вправляти зустрічі двох кабін, бо під час лету до Місяця астронавти мусітимуть пересідатися з кабіни до кабіни. Починаючи з 1967-го року будуть відбуватися лети трьох астронавтів, що будуть вже пробами летів до Місяця та різного маневрування в космосі. Якщо все буде йти згідно з пляном, то вже в 1968-му році зможе відбутися висад на Місяці, який був заплянований на 1969-ий рік. Після того в пляні є колонізація Місяця, лети до Марса і Венери та будова космічних стацій.

НА НАШІЙ, НЕ СВОЇЙ ЗЕМЛІ

В КОМУНІЗМ ІЗ ХУЛІҐАНАМИ

„Ще немало підлітків потрапляє у погане середовище, збивається на хиткий шлях. Часом і дорослі дядьки частують хлопців цигарками та вином, запрошують на горезвісне „обмивання" першої платні . . . Так невже ми йдемо в комунізм із хуліґанами та бездільниками? каже ударник комуністичної праці О. Дворченко. — (Севастопіль, Крим) у часописі „Рабочая Газета" з 18 травня.

СВИНИНА, ЯЛОВИЧИНА, ЯЙЦЯ — ДЕРЖАВІ

Кореспондент „Радянської України" пише 15 травня з Луганського: „Трудівники Станично-Луганського району виконали піврічний плян продажу державі м'яса. Лише тваринники радгоспу „Індустрія" на приймальні пункти доставили 364 тонни свинини і яловичини замість 200 тонн за пляном.

Господарства ім. Суворова, „Зоря", „Світанок" та ім. Калініна вже вивершили піврічне завдання продажу державі яєць".

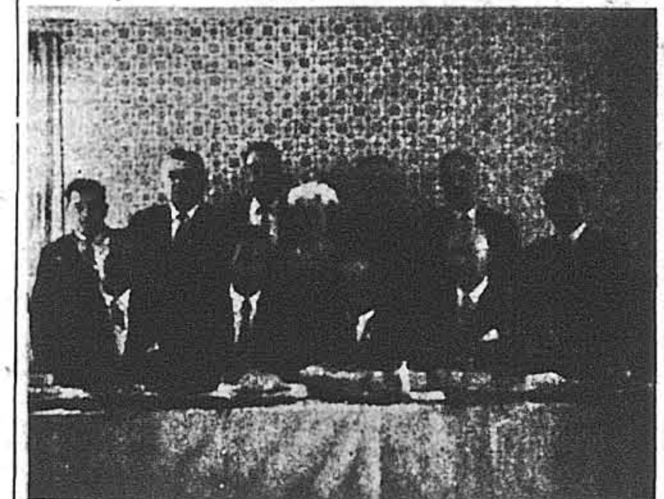
Захоплені голоси закордону про космічну перемогу Америки

Лондон. — Вся англійська — як також уся західньо-европейська — преса принесла довгі описи приготувань, лету і повороту на Землю американських космонавтів Едварда Г. Вайта і Джеймса МекДівітта. Лондонський „Дейлі Експрес" підкреслив, що йдеться не так про надзвичайний технічний осяг, як радше про хоробрість, браву ру та ентузіязм виявлені американськими космонавтами. Лондонський щоденник „Дейлі Міррор" прославляв відвагу американських керівних чинників проводити той „газардовий і небезпечний експеримент у повному світлі публічного проголошування". „Менчестер Гардіян" висловлював жаль, що ЗДА й СССР, переводячи перегони у своїх космічних дослідах та змаганні до Місяця, можуть — з увагою на першунство — занедбати заходи безпеки. Паризький щоденник „Фіґаро" називає лет Джеміні 4 „повною перемогою Америки". Італійський „Іль Мессаджеро" називає „прогулянку" майора Вайта „фантастичним геройством із фантастичного роману". Також комуністична польська преса широко звітувала про лет Джеміні 4, а про щасливий поворот космонавтів повідомлено у польському радіо і на телевізії, ствердивши, що „після 97-ох годинного і 57-хвилинного свого лету МекДівітт і Вайт успішно завершили свій космічний лет". Совєтський „президент" Анастас Мікоян прислав президентові Джансонові ґратуляційну депешу, але ТАСС поруч із короткою вісткою про лет повторив закиди щодо „расової дискримінації" в американській космічній програмі, бо — мовляв — муринського капітана Едварда Двайта, який перейшов космічний вишкіл, поминули при виборі космонавтів. Єдина в цілому світі комуно-китайська преса, радіо й телевізія, цілком промовчали перед своїми читачами і слухачами лет космічного корабля Джеміні 4.

АМЕРИКАНСЬКЕ НАЗЕМНЕ ВІЙСЬКО У В'ЄТНАМІ БУДЕ ВОЮВАТИ ПРОТИ КОМУНІСТІВ

Вашинґтон. — Американські збройні сили у Південному В'єтнамі, в тому числі тамошнє наземне військо, візьмуть активну безпосередню участь у війні проти комуністичних аґресорів, як їх до цього запросить південно - в'єтнамський уряд — заявив на запит журналістів речник Державного Департаменту Роберт МекКлоскі. У випадку такого звернення збоку південно-в'єтнамського уряду чи пак військового командування — безпосередню участь американського війська в боях вирішуватиме головний командант американських військ у В'єтнамі, генерал Вільям Вестморленд. До цього часу офіційні американські кола стояли на формальному становищі, що американські військовики у Південному В'єтнамі дають тільки військових дорадників та старшин і підстаршин вишколу. Американське летунство давало прикриття воєнним операціям південнов'єтнамської армії, а гелікоптери підвозили резерви. Американське летунство переводило теж і далі переводить бомбардування різних об'єктів в південній частині Північного В'єтнаму. На рішення безпосередньо ввести в бойову дію американських вояків вплинули щораз більші успіхи комуністичних партизанів та заведення надій на успіх бомбардування Північного В'єтнаму. В Південному В'єтнамі є тепер 52.000 американських військовиків, але фронтових частин тільки 12.000 морської піхоти і 3.600 парашутистів. Сподіваються збільшення цієї сили до 70.-000 війська до кінця літа цього року. — а може й вище того числа. З політичних подій — американці рахуються з можливістю димісії уряду Фана Гуї Квата під натиском збоку непримирливих антикомуністичних католицьких кол, які тому прем'єрові закидають „м'якість" супроти невтралістів.

Сенат Ровд Айленду окремою резолюцією привітав Відділ УНС із 55-літтям

ПІД ЧАС УРОЧИСТОСТЕЙ З НАГОДИ 55-РІЧЧЯ 206-го ВІДДІЛУ УНС У ВУНСАКЕТ. — У першому ряді (зліва) сидять: гол. контролер Іван Кокольський, сенатор ЗДА Клерборн Пелл, член-основник Відділу-ювілята Михайло Чагарин та гол. предсідник УНС Йосип Лисогір. В другому ряді (зліва): міський радний Булій, гол. радний УНС Ярослав Гук, стейтовий законодавець Орест Чагарин, гол. радна УНС адв. Анна Чопек, о. М. Мостенський, Л. Гардіюк та В. Кіндефорський.

Вунсакет, Ровд Айленд. — Сенат цього стейту Нової Англії спеціяльною резолюцією, датованою 12-го квітня 1965 року привітав 206-ий Відділ Українського Народного Союзу, Т-во „Запорозька Січ" у Вунсакеті, з нагоди його 55-ліття, в признанні за добру службу своїм членам, своїй громаді та своїй країні. Цей урядовий документ прочитано під час урочистих святкувань, що відбулися з нагоди 55-ліття цього Відділу у Вунсакет минулої неділі, 6-го червня по полудні, попереджені молебнями в обидвох місцевих українських церквах, католицькій і православній. У святочному обіді, що відбувся о год. 1-ій по полудні в одному з місцевих клюбів, взяло участь понад 200 осіб, до яких промовляли член-основник Відділу-ювілята Михайло Чагарин, сенатор Клеборн Пелл, міський радний Булій, головний предсідник УНС Йосип Лисогір, головний контролер Іван Кокольський, що є головою цього Відділу, та головні радні адв. Анна Чопик з Бостону і Ярослав Гук з Гартфорду. Резолюції стейтового Сенату прочитав член стейтової леґіслятури Орест Чагарин. Урочистість започатковано співом американського гимну та молитвою, яку провів о. Михайло Мостенський, місцевий український православний парох. Проводили програмою свята п. Кокольський і п. Чагарин. Гол. контролер Іван Кокольський привітав гостей українською й англійською мовами, а Михайло Чагарин, батько стейтового законодавця Ореста Чагарина та член-основник Відділу, говорив зокрема про ці проблеми, що з ними зустрічався та давав собі раду новостворений Відділ УНС в 1910-му році. Сенатор Пелл говорив про свої враження з побуту на Україні перед і після другої світової війни, закликаючи українців в Америці продовжувати свої подивугідні зусилля в допомогу українським визвольним змаганням. Гол. предс. УНС Йосип Лисогір говорив про стан, значення і ролю Українського Народного Союзу в житті наших громад і громадян, наводячи конкретні приклади із вкладу 206-го Відділу в розбудову Громади, включно із допомогою збудувати місцеві українські католицьку і православну церкви та побудувати школу. Привітання виголосили головні радні адв. Анна Чопик та Ярослав Гук, а міський радний Булій вітав зібраних в імені міста. Окремо представлено секретарів місцевих і довколишніх Відділів УНС: Д. Лободяка з Провіденс, Й. Данилюка з Сентрал Фоллс, Й. Лабу з Провіденс, Г. Шевчука з Менвіл, Л. Гардюка з Вунсакет та С. Бардачевського з Вунсакет. Закінчено свято молитвою, яку провів о. Мостенський, та співом „Ще не вмерла".

Помер Йосиф Чайковський, визначний союзовий діяч в Монтреалі

З Монтреалю наспіла сумна вістка, що вночі з понеділка на вівторок 8-го цього місяця там помер відомий союзовий і громадський діяч Йосиф Чайківський на 64-ому році життя. Покійний народився 22-го листопада 1901-го року в Хмелівці, теребовельського повіту. Після першої світової війни він виеміґрував до Канади, девключився в громадське життя і в ньому відіграв передову ролю до самої смерти. В 1940 році він заклав 473-ий Відділ УНСоюзу, якого секретарем остався до смерти — 26 і пів року. Він був також основником місцевої Української Національної Кредитової Спілки, раніше очолював місцевий Відділ УНО та належав і працював у чимало місцевих організаціях. Але найбільше труду вклав у розбудову УНСоюзу й довів до того, що його Відділ стався найбільшим Відділом в Монтреалі та всій квібецькій провінці. Покійний Йосиф Чайківський залишив дружину Марію, доню Валерію, яка саме докінчує свої вищі студії на Беркелі Університеті в Каліфорнії, та сина Зенона, який, згідно з громадськими традиціями Батька, сповняє функції голови місцевого відділу МУНО. Вістку про ненадійну смерть Й. Чайковського передав телефоном голова його Відділу та водночас голова Окружного Комітету Відділів УНСоюзу в Монтреалі, інж. Микола Граб.

Шіснадцятирічних юнаків — на Камчатку

Одеса. — Професійно-технічна школа ч. 5. В усі кінці від Одеси розбігаються червоні стрілки . . . Одна з стрілок мапи сягає Камчатки. Туди поїхали наші теслярі. На будові сходу на чолі з майстром у повному складі прибула група токарів.

Як відбувається церемонія випуску учнів, яким лише по 16 років?

Всіх їх посвячують в робітники. В присутності викладачів, представників партійців та комсомольців, а також батьків, юнаки приймають „робітничу присягу". Потім кожний підходить до червоного прапору і цілує його. Ветерани приколюють випускникові нагрудний прапорець з написом: „Посвячений у ряди робітничої кляси СССР". (Кореспонденція Г. Терещенка, заступника начального Одеського обласного управління професійно- технічної освіти у „Молоді України" з 19 травня).

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N. J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

Оправданий тріюмф

Америка й американський нарід мають усі причини на те, щоб тріюмфувати після щасливого повороту на Землю астронавтів Джемса А. МекДівіта і Едварда Г. Вайта з їхньої виправи в космос і здобутого в тій виправі досвіду, що матиме рішальне значення для запляновaного висаду людини на Місяць і дальшого опанування космічних просторів. Обидва астронавти у своїй кабіні „Джеміні 4" впродовж чотирьох днів 62 рази облетіли Землю і виконали ряд експериментів, між якими найбільш драматичним була самокерована „мандрівка" майора Вайта в космічній порожнечі, в умовах відсутности повітря, земного притягання, а тим самим і ваги. До загального успіху причиняється і прецизність у випуску могутньої ракети „Титан", яка занесла астронавтів та їх кабіну в орбіту довкола Землі, і прецизність повороту на Землю.

У всій цій історичній експедиції та в її плянах було й два неуспіхи: астронавтам не пощастило виконати пляновану зустріч в орбіті із другою частиною ракети, як також електронічний компутер, що ним вони мали контролювати свій поворот на Землю, перестав діяти під кінець їхнього перебування в орбіті. Але й це деякі з коментаторів оцінюють радше як успіх, бо цим виявлено „слабі місця" і потребу додаткової уваги в підготові експедиції на Місяць.

В оцінці цієї історичної місії двох американських астронавтів згадується не тільки їх самих і їхню космічну кабіну, але й дослівно десятки тисяч заанґажованих у підготові та переведенні експедиції американських науковців, інженерів, військовиків, американську індустрію та багатьох спеціялістів. Цей людський апарат був не менше складний, як і машинерія в космічній кабіні. Точність у функціонуванні одного і другого з цих факторів, як і, головно, підготованість, рішучість, знання і сміливість астронавтів дали сумарично цей великий успіх нового великого кроку, що його зробила Америка в поході на опанування космосу. Тріюмф і ентузіязм, з якими американський нарід зустрів місію своїх двох астронавтів у космічній кабіні „Джеміні 4", буде, без сумніву, новою заохотою до дальших і ще більших зусиль у тих космічних просторах, які не мають краю.

ЗДА, НАТО і де Ґолль

Чотири республіканські конґресмени виїздять у найближчих днях до Франції, щоб з'ясувати причини надзвичайного погіршання відносин між Францією і Америкою, а також ускладнення відносин усередині Атлантійського Союзу (НАТО). Стурбовані цими справами обидві керівні американські політичні партії. Бо ось демократичний сенатор Пол Даґлас з Іллиной у промові в Сенаті 3 ц. м. з огірченням говорив про „антиамериканізм" французького президента де Ґолля та про його — як логічно виходить з цілого ряду ходів де Ґолля — рішення послабити З'єднані Держави, де це тільки можливе. Сен. Даґлас навів такі конкретні факти: Франція визнала червоний Китай і Північний В'єтнам і намагається скріплювати їх в тому часі, коли вони ведуть найгострішу кампанію проти Америки; Франція поборює американську політику у Південній Азії; де Голль висловив своє вороже становище до політики Америки в Карібському обширі; де Голль разом з СССР вбили плян створення міжнародної поліції Об'єднаних Націй; де Голль заявив разом із Громиком, що проблема Німеччини є „внутрішньою справою Европи" . . .

Сенатор Даґлас, ствердивши, що ЗДА двічі врятували Францію від загину і що в заплаті за це Франція збойкотувала святкування 20-х роковин американського висаду в Нормандії — пропонує повести супроти Франції різні відплатні акції. Не погоджується з ним кол. віце-президент Ричард Ніксон, який каже, що це було б „спрощуванням проблеми" — скидати всю вину на де Голля, і що треба об'єктивно ствердити й помилки американської політики.

Фактом є, що НАТО було і є наймогутнішим військово-політичним бльоком західнього світу проти совєтської агресії в Европі, і що нема ніякого іншого чинника, який міг би заступити НАТО. Тому трудно повірити, щоб де Голль, який при всіх своїх фантастичних теоріях таки є політичним реалістом, хоче розвалити НАТО й позбутися союзу з ЗДА. Отож в дійсності ідеться про тактику, як переконати нинішніх керівників Франції й інших лідерів НАТО, щоб зміцнювали, а не послаблювали західній фронт. Може справді успішною була б не теперішня тактика „невичерпного терпцю", а деяких таких ходів, які переконали б упертого французького президента, що — любить він „англосаксів" чи не любить — небезпечно вічно їх дразнити, ображати та відштовхувати.

В. Кедровський

МАЛОРОСІЙСЬКА ХАЛТУРА ЗАЛИВАЄ УКРАЇНУ

У царській Росії всілякими способами старалися понизити український нарід, його мову і культуру. Для цього представляли українців примітивними, брудними й придуркуватими. Українську вимову на сцені віддавали так, немов би у того, хто говорив „по - малоросійському", був повний рот печеної бараболі. Щоб осмішити українську молодь, Україну заливали такого роду копійчаними книжечками видання Ситіна, як, наприклад, „Не любо не слухай, брехать не мішай" та „Повний мішок реготу" або лубочними картинками, в яких „малороса" змальовувано як нечепуру, п'яницю та придурка.

Автори різних театральних труп, що розлазилися по всій Україні, як плющ, показували українця з картопляним, червоним носом, з пляшкою в руках, що співав п'яним голосом різні придуркуваті „куплети". В малоросійських театрах халтурні п'єси, особливо комедії грали так, що сором було за виконавців. Московська цензура не пропускала до друку українських п'єс, коли вони мали ідейний зміст.

Поборюючи „українофільство", урядові чинники мали своїм завданням відштовхнути українську молодь і інтеліґенцію від українства. Нечисленні кадри свідомих українців різними способами старалися протиставитись цьому централізованому московському натискові.

Справжнє українське слово і правдивий тип українця можна було почути й побачити в театрі, що його створив М. Старицький, а розвинули Кропивницький, Садовський, Саксаганський та інші піонери. Відтоді український театр в царській Росії став на твердий ґрунт і його вистави на високому мистецькому рівні можна було бачити по великих і малих містах України. Спочатку його репертуар складався з п'єс побутового характеру, — бо їх автори старалися передусім представити глядачеві правдиве українське слово, справжню красу уккраїнських звичаїв, пісень, танків та одягу. В початках було, як пише Дмитро Антонович у своїй „Історії українського театру": „Стремління використовувати театр, як аґітаційний засіб, як знаряддя для впливу на суспільство, властиве всім країнам, але особливо це яскраво виявилося на Україні, де, можна сказати, театральне мистецтво не могло емансипуватися від призначення бути аґітаційним засобом, бути знаряддям суспільної боротьби!".

Отже помиляються ті, як недоцінюють український побутовий театр, не признаючи йому великої культурної роботи. В тогочасних політичних обставинах, коли заборонено українське друковане слово, єдиним просвітком, єдиною можливістю для українських мас пізнавати красу своєї мови був побутовий театр в руках ідейних режисерів і талановитих драматургів та артистів.

Правдивий український театр поволі змив огидний намул „малоросійщини" і вивів на сцену несфальшований образ духового життя українського народу.

Після революції 1905 року, коли політична атмосфера на Україні дещо прочистилась і цензурні утиски послабшали, почали появлятися нові п'єси і творитися нові аматорські театральні групи. Такі театри поставали в кожному місті й навіть по більших селах. Виконавцями - артистами здебільша були студенти та учні середніх шкіл, звичайно в часі літніх і зимових вакацій.

Після „Наталки Полтавки" і „Москаля Чарівника" в репертуар цих аматорських театрів почали виходити п'єси з історичною тематикою — „Невольник", „Бондарівна", „Гандзя", Тарас Бульба", навіть „Богдан Хмельницький" і „Гетьман Дорошенко" Старицької - Черняхівської. Годі тут перелічити той широкий репертуар, яким збагатився український театр. Аматори брали собі за зразок ґру найкращих українських артистів. „Малоросійщину" на сцені почали висміювати, „малоросійські" вистави бойкотувати.

А ось тепер в місячнику „Сучасність" за лютий 1965 року читаємо передрук з совєтського журналу „Мистецтво" ч. 6 за 1964 рік:

„Якось нам довелося побувати на великому концерті Кіровоградської філармонії. У програмі була і остання картина першої дії знаменитої опери („Запорожець за Дунаєм" — В. К.) Ролю Івана Карася виконував артист С. Новиков, Одарку співала О. Кругликівська . . . Сильний, приємний голос бувалого запорожця звучить владно і переконливо. Ми вже симпатизуємо Карасеві, приготувалися нагородити артиста оплесками. Але раптом . . . у бочку меду впала ложка дьоґтю: С. Новиков після слів „Де ж це вона у біса третя?" витягає з широченної штанини пляшку і, промовивши „Ось де вона голубочка", захлинаючись, цілує ту пляшку, переносить центр ваги усього епізоду саме на цю „голубочку". Для чого тут цей поцілунок? Для чого ота, придумана актором, фраза — „Ось де вона голубочка", коли Карась далі співає — „Третя ось де, пригодиться . . ." і тавтологія тут нічим не виправдується . . .

„Співаючи з Кругликівською-Одаркою, Новиков намагався всунути в текст опери своє . . . На цьому небезпечному шляху він дійшов до профанації мистецтва. Благородний, спокійний і добродушний лицар Іван Карась, яким його створив Гулак - Артемовський, у виконанні актора здавався якимсь блазнем, грубіяном, з уст якого раз-у-раз зривається груба, зовсім не властива справжньому Карасеві лайка: „Бодай тобі очі повилазили!", „Не гавкай!", „Сатана чортова!" та інше, про що просто гидко згадувати. Але й цього Новикову здалося замало. Він тиче Одарці під ніс дулю і вже остаточно виводить усю сцену не тільки за межі мистецтва, але й за межі здорового глузду" . . .

У світі читача

СЛІДАМИ СВОГО ГЕРОЯ

. . . „Без ґрунту під ногами, без рідного неба над головою, з холодним лезом сокири при душі, будуй домарство, всели в нього Бога й віру в рідну батьківщину. В котру? Яку? Та відцуралась, а ця ще холодна, не нагріта серцем, чужа" . . .

Ця патетична сповідь еміґранта — уривок із збірок оповідань Івана Боднарчука „Знайомі обличчя". Тема не нова. І автор не початківець. А все ж, хоча тема й не нова, можна трактувати її як нову, бо її актуальність поновлюється з кожним черговим воєнним лихоліттям на нашій неспокійній плянеті. І хоча автор не початківець, бо за ним уже роки літературної праці, приходиться нагадувати отой початок.

І. Боднарчук дебютував оповіданнями вже перед війною в львівських виданнях і в Німеччині брав участь у літературному житті, але його постать серед галасливої літературної публіки, що пробоєм перла до слави й розголосу, зосталася непомітною для ока наших літературних критиків. В Енциклопедії Українознавства, де знайшлося місце для не одного діяча повітового маштабу, про І. Боднарчука ані згадки. Залишився він на марґінесі нашого літературного індексу, на краєчку, як і ще дехто з тих, що їм не дано було ні середовища, ні творчого клімату, ні доброго слова заохоти чи поради. І якщо й сьогодні проявляють вони себе в літературі і непокоять сумління обивателів, то це, дякуючи отій Божій іскрі, що не легко згасає.

Три книжки І. Боднарчука, що появилися досі, це свідоцтво його впертого змагання, щоб вдержати себе на поверхні і проявити себе творчо. Промовиста своєю назвою перша збірка оповідань „На перехресних шляхах" це наче своєрідна прібка літературного родоводу, тематики та стилістичних питоменностей автора.

Іван Боднарчук — син Покуття, що видало ґроно великих наших новелістів: В. Стефаника, Л. Мартовича і М. Черемшину, а з молодших В. Ткачука. Може до деякої міри на вибір короткої форми нарису вплинуло писання для дітей (збірку І. Боднарчука „Розгублені квіти" відзначено на конкурсі ОПДЛ в 1948 р.). Але в основному його вчителями є великі покутяни, досконалі майстри цієї форми.

Тематика збірки широка, ніби тут хотів автор відгукнутися на всі події, що їх довелося пережити чи бути свідком. Тут і переслідування польською поліцією, і вивози молоді на роботу в Німеччину, і пошуки матір'ю сина, що пропав у воєнну хуртовину, і навіть картини з колгоспного життя (крадіж), і розправи повстанців з таємною німецькою поліцією - Ґестапо. Картина йде за картиною в скупих штрихах, часом може заскупих, щоб читач, по роках, не знаючи ні умов, ні побуту, ні історичного тла, зумів з натяків, з одного слова зрозуміти чи відчути цілість, уявити собі часи, що вже в минулому.

Заокеанська дійсність, подана цією самою манерою коротких нарисів, настроєвих картин з імпресіоністичним нагнічуванням, вже ближча читачеві. Типовий тут нарис „На березі Саскачевану"

Розмова старого й нового еміґранта на березі ріки, на тлі канадійського пейзажу, що на ньому рука нашого селянина витиснула своє знам'я і будовою хат, і полукіпками по полях, і церквами та школами, і збереженою ношею — ота розмова програмова для автора. Образ старого еміґранта змагає автор поглибити, дати своєму героєві родовід.

Ввижається авторові цей герой як Стефаників селянин з „Камінного хреста", що, виїхавши за море, тут відродився.

Збірка дитячих новель „Кладка" писана автором-педагогом як читанка для українських дітей, що не цураються рідної мови і на чужині.

Третя збірка „Знайомі обличчя" тематикою і настроєм нагадує першу збірку. І тут воєнні лихоліття, людські трагедії. Темні кольори ще більше згущені, тон безнадії й суму покриває все. Найбільше зріле оповідання „Великий камінь". Важко читачеві забути гурток здичавілих дітей-жебраків, що їх батько загинув у війну, а мати збожеволіла.

За сумними картинами минулого виринає поволі нова дійсність, і тони тут уже веселіші, і більше світла, більше відваги, що приходить з зустрічі з канадійськими українськими піонерами. „Вглянемо в одне вікно — бачимо золоті простори заходу, мережані дорогами, і задимлений фабричними димарями обрій. Виглянемо в друге, бачимо схід сонця, що нагадує кущ червоної калини, нашу молодість, перехрестя доріг і роз-п'яття — там наша батьківщина . . ."

Є письменники, які для своєї творчости потребують обов'язково антейського доторку до землі. Вони відчувають це інстинктовно, і дехто з них вперто повторює отой ритуал. Але, зависнувши в повітрі, в світі творених ними фікцій і порожніх надбудов, даремно змагають вони доторкнутися знову землі, даремно деклямують устами своїх героїв про любов до землі. Її загубили вони, і ніколи не вдихнуть знову в свої твори отого дивного чару, що його дає містичний зв'язок людини з землею.

Картини з останньої збірки та уривки з повісти „Нова оселя" вказують, що І. Боднарчук теж з тих письменників, що потребують антейського доторку до землі. І з тих щасливих, що цього зв'язку майже ніколи не втрачали. Відчувається в нього просту, щиру, глибоку і непідроблену любов до землі. Українська цілина, українсько - канадійські лани можуть дати йому ілюзію цього доторку. А далі все так просто: вивести родовід Стефаникового героя за океаном. І в цьому духовому просторі розгортати проблематику, що тривожить сьогодні ввесь народ.

Іван Смолій

Директор Інформаційної аґенції про листи з Америки

„Розвиток міжнародної комунікації — одне з досягнень нашого століття. Ніколи раніше не можна було комунікуватись так легко — майже в одну мить з найдальшими куточками нашої плянети. Сателіти, що кружляють навколо землі, чудеса модерної електроніки сполучили антиподи.

І, не зважаючи на це, персональна комунікація все ще відіграє найбільшу ролю. Персональні листи — перо та чорнило — часто переконливіші, аніж друковані публікації.

Не кожний американець може дозволити собі купити квиток на літак чи пароплав, щоб поїхати за кордон і там пояснити людям по інших країнах, що справді являє собою життя в Америці. Але кожний американець може дозволити собі купити поштову марку, щоб послати лист за кордон своїм друзям чи родичам.

Минулого року американці вислали за кордон 400,000,000 листів. Сподіваємось, що в майбутньому це число листів набагато зросте.

Усе, чого ми потребуємо, — це писати правду. У нас немає нічого, що ми мусіли б ховати в нашій великій країні; нема нічого, що треба скривати чи описувати неправдиво. Наші хиби, так само як і наші вартості, можуть бачити всі. Якщо світ хоче прийти і побачити все своїми очима, ми будемо дуже раді. І найефективніший спосіб розповісти людям про нас — це наші листи за кордон" . . .

Такими словами п. Карл Т. Роуен, директор Інформаційної Аґенції З'єднаних Держав, оцінив вартість листів з Америки і заохочував американців, що мають родичів чи друзів за кордоном, розповідати в своїх листах правду про Америку і тим створювати взаємопорозуміння і добру волю.

Бар'єр недовір'я поміж націями, непорозуміння інших народів і їхнього способу життя домінує в світі. Їх треба поборювати, якщо ми хочемо уникати війни і створити по цілому світі мир і взаємне розуміння.

Листи з Америки, як зазначив п. Роуен, можуть правити за найефективніший спосіб досягнути цієї мети.

Американська Рада

ВПОРЯДКОВУЮТЬ СПАДЩИНУ ВОЛОДИМИРА СОСЮРИ

В Києві відбулося засідання комісії, призначеної для збирання та впорядкування творчої спадщини Володимира Сосюри.

До 70-річчя поета збираються видати багатотомове зібрання його творів; випустити збірку нових творів; опублікувати збірку маловідомих поезій та книжку спогадів про письменника. Розпочато підготову повного академічного видання творів Володимира Сосюри. Очевидно, заборонені та вилучені твори до нього не ввійдуть.

На батьківщині Володимира Сосюри організують меморіяльний музей поета, а також надають ім'я Володимира Сосюри кільком бібліотекам у Києві та інших містах і селах України.

Комісія, очолювана Павлом Усенком, збирає матеріяли, зв'язані з ім'ям Володимира Сосюри — вірші, листи, статті, світлини, дарчі написи, речі, спогади . . . („Літературна Україна" з 14 травня ц. р.).

ВНОЧІ НА ДИМЕРСЬКІЙ ДОРОЗІ . . .

„Вночі на широкому Димерському шосе, оповитому густою химерною зеленню, несподівано з'явилися троє" . . . — так починається стаття-репортаж прокурора Подільського району Києва В. Вікторова та спеціяльного кореспондента „Молоді України" Є. Костюка (часопис з 21 травня ц. р.).

Що ж це за нічні мандрівники? Прокурор та кореспондент пояснюють: Микола Стетюк, здоровань з міцними кулаками, учень 12-го Київського професійно - технічного училища, Михайло Земський, велетень - хлоп'яга, робітник київського заводу КІНАП та Володимир Огірок, знавець „модних пісеньок" сумнівного характеру, студент технікуму міського електротранспорту.

Що ж хлопці вчинили, коли про них пишуть аж прокурор та кореспондент?

В цю ніч на Димерському шосе знищили чотирнадцять дорожніх знаків, дві бесідки, павільйон, кілька лавок і туалет.

Прокурор і кореспондент називають юнаків хуліганами, пияками і туалетними мушкетерами . . . Характеристично, що все це відбулося напередодні 1 травня — офіційного режимного свята.

7 західньо-европейських країн поручають координацію закордонної політики

Париж. — Асамблея Західньо-европейської Унії, яка складається з делеґатів парляментів 7-ох західньо-европейських країн, а то Британії і 6ох держав Европейської Економічної Спільноти (Франція, Західня Німеччина, Італія, Бельгія, Голляндія і Люксембурґ) прийняла одностайно резолюцію, поручаючи створити постійну конференцію дорадників, які координували б закордонну політику названих держав. Західньо-европейська Унія була створена в 1954 році у зв'язку з прийняттям Західньої Німеччини до НАТО, але від того часу Франція де Голля змінила своє становище, не допустивши Британії до Европейської Економічної Спільноти та проголосивши тезу, що Британія надто тісно пов'язана з Америкою і тому не може належати до европейської спілки народів. Названа господарську.

Асамблея не може вирішувати справ, а тільки може дещо поручати. Де Ґолль відкинув пропозицію Італії, щоб скликати конференцію міністрів закордонних справ для наради над тіснішим з'єднанням шістьох держав Европейської Економічної Спільноти. Тому дуже сумнівно, чи він погодиться на координацію закордонної політики Франції з Британією. З другого боку представники однаково англійських соціялістів — міністер праці лорд Волсток, як консерватистів, кол. канцлер скарбу Реджіналд Мавдлінґ, критикували політику будування майбутности Европи на базі „обмеженої групи держав" — з виключенням Британії. Всі члени Европейської Економічної Спільноти, поза Францією, зокрема Західня Німеччина, Голляндія і Бельгія, є за тісну співпрацю з Британією — політичну й

● До Відня прибуло в минулому році 200,000 туристів з сусідніх комуністичних країн. У Відні є теж подорожнє бюро для туристів — поїздом, автобусами чи Дунаєм до Будапешту, віддаленого від Відня на к. 5 годин їзди. Австрійські і мадярські власті співпрацюють у взаємному підтримуванні туристики, намагаючись затерти спомини страхіть з-перед 9-ох років, коли-то сотні тисяч мадярів втікали до Австрії після здавлення мадярської революції совєтськими танками.

Б. Остап'юк

СІНОКОСИ В ТЕРНОПІЛЬСЬКИХ БЕРЕГАХ

Тихо, повільно несе свої води ріка Серет подільськими лугами, ярами до далекого Дністра. На північний захід від Тернополя між селами Білою і Кутківцями творить Серет великий став. Прорвавшись крізь греблю, пливе він вниз попід Загробелю і Петриків, а далі в'ється лугами в Берегах Великих. На своєму шляху творить він круті повороти, підмиває в глибокому руслі береги з однієї сторони, а наносить намул на мілинах з другої сторони берега. Стрункі тополі, вільхи, трепети-осокори, плакучі верби та верболози, які своїм корінням неначе в обіймах держать русло ріки, — творять чудові, мальовничі краєвиди.

На правому березі Серету розкинулись сіножаті Петриківців, а на лівому, від Білої Гори аж до Березівського лісу, міщанські, церковні та міські. Залізничий шлях, що веде з Тернополя до Березовиці Великої", розділює сіножаті від полів. Рівнобіжно до залізничого шляху вела берегами доріжка, кудою, особливо на весну, любили проходжуватись тернопільці. Лунав гомін пісні вечорами при сяєві місяці і супроводі ляшання соловейків

Буйно росли трави в Берегах під впливом весняного сонця і теплих дощів. Заквітчані луги золотими козельцями, білими роменами, синіми незабудьками, фіолетними квітами живокосту, творили природні, барвисті, килими. На низинних мочарах, що довгий час були залиті водою, росли очерети, шуварі, латаші, водні лілеї, косатині, татарське зілля, а над водою дика м'ята наповняла благовонням береги Серету, після заходу сонця.

Напровесні, коли сонце стопило сніги, як лише починала рости трава, виходили міщани на свої сіножаті в Берегах розгортати купи кертовиння та розкидати нанесений водою намул, щоб під час сінокосів не зачепити, або, борони Боже, не зломити коси.

Зближався час перших сінокосів, який звичайно припадав в половині червня. Вже заздалегідь приготовлялись міщани до сінокосів: клепали, гострили коси, направляли граблі, вили та ладнали довгі, драбинясті вози. Наші зарічні сусіди, петриківці, були, мабуть, кращими астрономами, вони вміли вгадати погоду, яка грала таку важливу ролю під час сінокосів, особливо під час сушення та вожения сіна. Одного дня вранці виходили петриківці на свої сіножаті косити сіно. В наступних днях починали косити і наші міщани. Бувало від досвіта до пізнього вечора чути були обабіч Серету шарудіння кіс. Лише час-до-часу приставали косарі, щоб погострити косу або напитися води з холодного джерела. За косарями стелилися рівними рядами покоси запашного сіна. Сполохана жовто-біла ласичка вийшла зі своєї нори і піднявшись на задні лапки, обережно розглядалась довкруги. Часом пурхнув з гнізда водний птах і сховався у верболозах, тікаючи від несподіваного гостя-косаря і його гострої коси, а бузьки-чорногузи повагом ступали поміж покосами, шукаючи своєї добичі.

В той самий час, коли починались сінокоси, кінчилася наука в школі, і починались вакації. Багато міщанських синів помагало косити сіно своїм батькам. Вони теж опісля помагали косити і в часі жнив. Гімназійна і студентська молодь, діждавшись заслужених вакацій, гуртами вилігувалась на сонці, на дозвіллі проводила час на берегах Серету, толочила міщанські сіножаті. В тому і сіножать „Сан Маріно" автора цих рядків. Але на ділі, наші хлопці були чемні і уважні, вони дуже часто самі помагали в праці біля сіна. Як трава просохла, треба було перевертати і розтрясати покоси. Цю працю помагала виконувати ціла міщанська сім'я. Весело і дружньо працювали, бувало, на своїх сіножатях міщанські сім'ї Кравченюків, Яримовичів, Кучерських, Бриковичів, Решетухів та інших. Звичайно жінки і старші діти загортали сіно до валу, а дорослі і сам господар з наймитом складали його в копиці. Складання сіна в копиці не було легкою працею, і тому неодному з нас, міщанському синові, заливав піт очі, а міхурі немилосерно пекли долоні . . .

Як сприяла погода, то за кілька днів починалося воження сіна. Часто, одначе, траплялося, що після сльоти треба було наново розкидати копиці і просушувати сіно. В часі возовиці довгими валками котилися вози, навантажені сіном, вузенькою доріжкою в Берегах, а далі польовою дорогою через „Бакаїху" (назва полів, положених поміж гостинцем і Берегами). Всі дороги були встелені в той час сіном, яке клаптями спадало з возів, або яке збиточні діти смикали з возів на вулицях передмістя. Сіно зберігали на стрихах, в оборогах та стодолах. Воно було цінною пашею для худоби на зиму. Дехто з наших міщан мав опріч сіножаті в Берегах, ще трохи сіна в Гаях Великих на зрубах, галявах. Це запашне лісове сіно було краще, як сіно з Берегів. Його зберігали окремо. Як здорово і приємно було спати на цьому сіні в стодолі літом, вдихаючи аромати пахучого лісового зілля.

В місяці жовтні, коли закінчено копання картоплі, і коли починалась сівба пізньої озимини, припадали другі сінокоси. Це друге сіно не було першої якости, його називали отавою. З уваги на те, що дні були коротші, треба було добре спішитись, щоб зібрати його сухим, бо осіння сльота дуже часто робила шкоди. Але працьовиті міщани все вміли в час упоратися зі своїми осінніми, польовими працями.

Сьогодні настали великі зміни в „новому, радянському" Тернополі. Наше місто, і колись такі мальовничі Береги Великі, зовсім змінили своє обличчя. Нові хазяї змінили навіть русло Серету від греблі до Петрикова. Немає в живих і тих, що колись косили своє власне сіно на сіножатях в Берегах або в Гаях Великих. Назавжди затих скрип возів під тягарем запашного сіна на польовій дорозі. Лише спомини блукають лугами в Берегах Великих і, зупинившись на верхів'ях срібнолистих топіль і тремтячих осокорів, неначе слухають казку про давноминуле над далеким, тихим, Серетом.

СВОБОДА SVOBODA
Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25.—Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.
Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши задресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Вшанування проф. О. Грановського

За ініціятивою Українського Студентського Клюбу в Кофман Юніон при Міннесотському Університеті, 15-го травня цього року відбувся Бенкет на пошану д-рові О. А. Грановському — довголітньому професорові катедри біології, ентомології й фітопатології, засновникові першого Студентського Клюбу при названому Університеті, дослідникові, кореспондентові Енциклопедія Британіка і багатьох наукових і пресових органів українських і американських, відомому громадсько - політичному діячеві, невтомному поетові - лірикові та завзятому книголюбові.

Не один раз О. А. Грановський врятував урожаї у різних стейтах ЗДА, дослідивши докладно життя і розвиток комах шкідливих для рослин і знайшовши спосіб боротися з ними. Тому його ім'я добре відоме серед американських кол.

7-го травня ц. р. д-ра Олександра А. Грановського, поряд із чотирма визначними науковцями американцями, відзначено високою нагородою — званням почесного члена Американської Академії Міннесоти, довголітним дійсним членом якої він був.

Д-р О. А. Грановський є дійсним членом природничих секцій УВАН та НТШ.

Цінним вкладом у Міннесотський Університет є його численні наукові праці, які він зібрав і залишив в упорядкованій ним лябораторії.

Цього року він передав університетській книгозбірні свою власну величезну книгозбірню, в якій поруч з численними науковими книгами його фаху є дуже багато українського красного письменства і літературної періодики, серед того є унікальні речі та збірники з різних галузів мистецтва, зокрема і колекція Шевченкіяни. Таким чином створено джерело для вивчення україністики.

УСКлюб досить попрацював над організацією вшанування професора - емерита. У відповідь на запрошення УСК надійшло коло сотні листів, телеграм і привітань від організацій, установ і окремих науковців, мистців та друзів. Багато приїхало з далекої віддалі тих, з якими він працював в університеті.

Колишній студент Міннесотського Університету канадійський сенатор Павло Юзик, перешкоджений урядовою працею, не зміг прибути і надіслав привітальну телеграму.

Бенкет відкрив президент УСК Андрій Бринь. Майстром церемонії був Володимир Атанас. Професор ентомолог д-р М. Гайдак окреслив засяг наукових досліджень О. А. Грановського та його ролю в науці і в житті. Д-р Еллен Рітерсон, кол. студент, тепер перейняв катедру біології, з теплотою і гумором описав його як визначного вчителя, якого студенти завжди любили, бо він добре знав свій предмет, завжди був підготований і вмів зацікавити авдиторію. Д-р Ралф Г. Гопп, директор універ. бібліотеки, висловив подив і вдячність трудам дра Грановського. Д-р Тімотей Л. Смит, директор еміграційного архіву (професор світової історії, особливо цікавиться історією Сходу Европи) характеризував цінність подарованих матеріялів і дякував за них.

З усними привітаннями виступали численні промовці.

Постать проф. Грановського освітлювано різнобічно, але незмінно підкреслювано його гуманність, товариськість, невичерпну енергію, ініціятивність й наполегливу працездатність.

Із студентами університету у нього завжди були „родинні" відносини; між собою студенти називали його „Грені", а в стейті Висканзин, після того, як він урятував ниви від сарани, його прозвали „Грассгаперовський".

Кипуча енергія не покидає його й тепер, коли він вийшов на відпочинок. Він пише вірші і статті, завершує спогади, закінчує деякі праці, літає на різні з'їзди і церемонії в ЗДА, Канаді і в Европі, закликає кожного українця робити так само для успіху української національної справи.

Українське студентство зробило заходи щодо встановлення стипендії ім. О. А. Грановського для студента українця, незалежно від фаху. Ця стипендія може бути довічною, коли пощастить зібрати $5 000 — 15% цієї суми студенство вже зібрало і в день бенкету передано чек Університетові Міннесоти.

Це вперше в Міннесоті так вшановано українського вченого. Маємо надію, що серед студентів знайдеться ще не один, що наслідуватиме приклад цього трудівника на ниві науки і мистецтва.

Не можна проминути, що число українського складу студентства щороку зростає. Зростає і кількість членів УС-Клюбу. Склад Управи УСК: Андрій Бринь — голова, Надія Бринь — секретар, Василь Булавицький — скарбник, Мирослав Пригар — референт культ. - зв'язків. З приємністю відзначимо, що УСК у 1964 - 65 рр виявив багату громадську працю: проведено „Маланку", здійснено студентську зустріч „через кордони" — гостинний концерт студентського хору з Вінніпеґу в Міннеаполісі; підготували пошану проф. О. А. Грановському; заініціювали постійну українську стипендію; виявили активність у відзначенні Дня Державности; передали $100 на Катедру Українознавства (вперше було передано Управою УСК складу 1960 р.)

Поза Клюбом його члени беруть активну участь у хорових і танечних ґуртках Твин Сіти, в хорі „Дніпро", в Пласті і ін. молодечих організаціях. Стиль забав своєю живістю, змістовністю й шляхетністю подобається всім — і українцям і американцям.

Олександра Костюк

Новий український адвокат у Канаді

В Університеті МекҐіл в Монтреалю 28-го травня, здобув адвокатський диплом (бакалавреат права) Роман Карпішка, бувший президент Укрїнського Студентського Товариства при МекҐіл університеті. В студентських роках Роман Карпішка був президентом Клюбу Об'єднаних Націй при цьому ж університеті. В липні ц. р. наш молодий адвокат виїжджає до Оттави на державну посаду, а пізніше думає вернутися до Монтреалю на приватну адвокатську практику. Роман Карпішка є сином Я. і Анни Карпішки, довголітніх членів УНО і ОУК в Монтреалі.

Н. Н.

Роман Карпішка

Будова церкви і школи в Йонґставні, Огайо

Українська Елементарна школа і тимчасова церква св. Анни є першою будівлею, яку має побудувати Місія св. Анни при розі вулиць Кирк і Рекун в Йонґставні на мастку Ровз Лейк. До цієї будівлі приєднаються в будучності церква, парафіяльний дім та монастир.

Це перша будівля поміщує Тимчасову церкву, 10 шкільних кімнат, бібліотеку, залю для прийнять, кухню, буфет, шкільну канцелярію, санітарну кімнату та відпочинкові приміщення для духовних і світських учителів.

Хоч церква, школа і заля для прийнять творять один будинок, їх можна розпізнати індивідуально, коли дивитися зі зовнішньої сторони. Зовнішня сторона також презентує будинок, якого вигляд є під впливом візантійської архітектури. Два головні входи з площі для паркування мають криті хідники, щоб хоронити людей від злої погоди. Ціла будівля є з муру і сталевої конструкції з винятком церкви, яка є з муру і дерев'яних луків. Коридори і кухні мають підлоги з керамічних плит, а всі інші підлоги є покриті азбестовими плитами. Всі стелі є з акустичних плит.

Тимчасова церква, в якій будуть сидження для 600 осіб, є з престолом, захристією, бюром для священика, двома вбудованими сповідальницями. Проєкт був виконаний так, щоб мати вже тепер церкву, хоч в будучності буде збудована церква, а з теперішньої буде шкільна авдиторія.

Проєкт є так виконаний, що ціла увага сконцентрована на іконостас.

Заля для прийнять є холоджена і буде мати 600 сидячих місць. Кухня немов кафетерія з холодільнею, до якої можна входити, зі столом обслуговуваним парою, печами огницами, умивачем посуди. До залі для прийнять прилягає буфет зі своїм власним магазином і холодільнею з окремим входом.

10 шкільних кімнат і бібліотека є в окремім крилі і можуть бути замкнені, разом з церквою, коли залі для прийнять уживається для якихсь імпрез. Церква, шкільні кімнати, бібліотека і заля для прийнять є положені довкола двох великих подвір'їв. На приклад, коли хтось входить до головної галі, то його витає по одній стороні шкляна стіна, через яку є вигляд на подвір'я, а по противній стороні є входові двері до церкви. Коли хтось переходитиме через коритарі, то його можна бачити з цих упорядкованих площ.

Благословення землі, на якій має бути побудований вище описаний шкільний будинок з тимчасовою каплицею, відбудеться в неділю 20-го червня о год. 7-ій вечором.

Ця будівля викінчена і уладжена коштуватиме 700,000 долярів.

Нова школа і каплиця під юрисдикцією филядельфійського Митрополита Кир Амвросія. Теперішнім парохом є Впр. Монс. о. Лев Адам'як. В цій історичній церемонії благословення візьмуть участь місцеві державні урядники та численні священики.

Контрактори запевняють закінчити будову ще цього року.

Л. С. Ф.

Панель „Зарева" в Ню Йорку

З ініціятиви Крайового Проводу „Зарева" та при співучасті молодечих та студентських організацій — ТУСМ'у ОДУМ'у і Т-ва Православної Молоді влаштовано панель на тему „Українські політичні партії та майбутність нашої зовнішньої репрезентації". — Панель відбувся 1-го травня в Українському Інституті Америки в Ню Йорку.

Представниками від ТУСМ'у були Богдан Керницький, студент хемії та Вол. Ванчицький, студент політичних наук; від ОДУМ'у — Євген Федоренко, викладач мов в Ратґерс університеті; від „Зарева", Вол. Бакум — професор мов і літератури Стейтового університету в Ню Йорку; від Т-ва Православної Молоді — інженер Юрій Миколенко і Вол. Гайдук, студент права. Запляновано вступна доповідь д-ра Петра Стерча не відбулася, бо він не прибув.

Голова КП „Зарева" інж. Михайло Герець, відкрив вечір та курував дискусією.

Стверджено занепад активности українських політичних партій. Як одну з причин цього явища більшість уважали непорозуміння чи небажання спільно і об'єктивно вирішувати проблеми, які силою обставин виринають в нашому суспільстві. Це спонукує кожний політичний осередок діяти в повному ґетто. З тих причин молодь нерадо включається в ряди політичних діячів, але вона не може забувати про свою співвідповідальність, а згодом і повну відповідальність за недотягнення українського політичного життя.

Розбіжні погляди панелістів, головно в способі праці партій, сходились в питанні цілі їх існування; більшість уважала УНР за централю української репрезентації, та закликали молодь включатись в політичне життя і своїм ставленням старатися відкрити нові шляхи до співпраці українських політичних партій. З-поміж численних гостей та членства згаданих молодечих товариств виступали дискутанти: п. Братищук, д-р Трембіцький, П. Дорожинський, Т. Онуферко, В. Вишневський, Л. Калинич, А. Процик, А. Герець і О. Бакум.

Закриваючи вечір, М. Герець висловив признання та подяку панелістам за участь в дискусії, котра виявила можливість нашої молоді вести спільну розмову про дразливі проблеми нашої еміграції, не послуговуючись при цьому образливими чи демагогічними фразами. Він підкреслив також готовість „Зарева" в майбутньому приймати участь в подібних панелях, організованих іншими молодечими товариствами. Вечір продовжався при чаї та товариській гутірці.

Оксана Бакум

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ"

На цьому місці друкуємо імена тих ВШ. Громадян, що надіслали свою добровільну доплату до передплати та свою пожертву на фонд „Свободи" та її видань: англомовного „Українського Тижневика" і дитячого журналу „Веселка", і потверджуємо в подвійною висоту одержаної суми:

СПИСОК ч. 24

С. Вацяк, Шикаґо	$10.00	М. Кучеренко, Сиракюз	1.00
Н. Кміцікевич, Шикаґо	8.00	Є. Пиндус, Гаррісбург	1.00
П. Ленчук, Джаксонвіл	6.00	П. Андрийшин, Клівленд	1.00
Є. Мацак, Джерзі Сіті	5.00	П. Феденкевич, Клифтон	1.00
Б. М. Мак, Рокавей	4.00	Кобзаренко, Ню Йорк	1.00
М. Куртяк, Гартфорд	3.00	Г. Перчак, Честер	1.00
І. В. Іванчук, Мортон Ґров	3.00	П. Лобур, Нюарк	1.00
Н. Н. Джерзі Сіті	3.00	П. Ярецький, Дітройт	1.00
П. Баган, Йонкерс	3.00	М. Попович, Ірвінґтон	1.00
Я. Олексишин, Стратфорд	3.00	Я. Козарук, Віговкен	1.00
С. Кулик, Бронкс	3.00	І. Веклак, Ірвінґтон	1.00
А. Яросевич, Бронкс	3.00	І. Хонацький, Флінт	1.00
Н. Федуняк, Голлісвуд	3.00	І. Луник, Джаксон	1.00
А. Воскобійник,		Є. Лапчак, Ню Йорк	1.00
Елкінс Парк	3.00	М. Мицьо, Гемстед	1.00
С. Карпа, Гілсайд	3.00	М. Наваринський, Шикаґо	1.00
В. Мінтянський, Шикаґо	3.00	І. С. Олійник, Бет	1.00
О. Біланюк, Свартмор	3.00	В. Осталенко, Бріджпорт	1.00
В. Кучкуда, Сідар Ґров	3.00	Я. Гура, Бріджпорт	1.00
А. Гулька, Камден	3.00	Я. Ведмедик, Клівленд	1.00
В. Савойка, Клівленд	3.00	І. Бойко, Шикаґо	1.00
М. Сроковська, Ню Йорк	2.00	В. Клюфас, Бінґгамтон	1.00
М. Марченко, Шикаґо	2.00	Д. Пілевич, Джерзі Сіті	1.00
Й. Федик, Клівленд	2.00	М. Кулинич, Геброн	1.00
П. Кедись, Шикаґо	2.00	Й. Бурачок, Флашінґ	1.00
І. Михайлишин, Балтімор	2.00	М. Заяць, Вашинґтон	1.00
Й. О. Вілоган, Іст Орендж	2.00	І. Бобак, Форд Сіті	1.00
Дмитро Мінчак,		С. Сильвеструк, Дітройт	1.00
Парксайд - Честер, Па	2.00	М. Ґальновський, Клифтон	1.00
С. Вандура, Олін	2.00	Н. Ваврилів, Балтімор	1.00
Р. П. Шах, Л. Анджелес	2.00	І. Дубек, Маямі	1.00
Ц. Ліщинський, Ню Йорк	2.00	І. Одомірок, Бруклин	1.00
М. Береза, Бронкс	2.00	П. Васюта, Ворен	1.00
М. Лучка, Міннеаполіс	2.00	В. Карпяк, Філя	1.00
А. Вернадин, Джоліет	2.00	І. Дубіль, Філя	1.00
Г. Паліш, Міннеаполіс	2.00	В. Яремко, Коговс	1.00
Б. Вілоус, Шикаґо	2.00	А. Телманік, Васртон	1.00
М. Матіяш, Нюарк	2.00	П. Любчик, Арнольд	1.00
О. В. Кармазин, Ветлегем	1.00	М. Роговський, Ірвінґтон	1.00
А. Турчин, Трентон	1.00	Н. Ільків, Елизабет	1.00
І. Рітровський, Гадзон	1.00	Т. Кошинський, Нордж	1.00
о. В. Коваленко, Коутсвіл	1.00	А. Івасиків, Філя	1.00
В. Демко, Росфорд	1.00	Р. Кишакевич, Шикаґо	0.90
М. Думка, Ню Йорк	1.00	С. Сім'янцев, Нюарк	0.50

В АМЕРИЦІ І В СВІТІ

48-РІЧНИЙ ПОЕТ РОБЕРТ ЛАВЕЛЛ ВІДМОВИВСЯ ВІД УЧАСТИ В МИСТЕЦЬКОМУ ФЕСТИВАЛІ В БІЛОМУ ДОМІ, який має відбутися там 14-го червня. Власник літературної нагороди Пуліцера Лавелл вислав листа до Білого Дому, в якому заявив, що не може взяти участи у Фестивалі, бо не погоджується з закордонною політикою президента Джансона в справі В'єтнаму і Домінікanської Республіки. Лавелл мав читати свої твори на цьому Фестивалі. Інші письменники, як Джан Герші і Савл Беллов заявили, що вони братимуть участь у Фестивалі, хоч і не погоджуються з закордонною політикою ЗДА. Відмова Лавелла є у зв'язку з тим, що недавно деякі науковці критикували закордонну політику Джансона у В'єтнамі і в Домініці.

СОВЄТСЬКА ПРЕСА ДРУКУЄ ЗАКЛИКИ різних підсовєтських організацій, щоб державний поліційний апарат в більшій мірі переслідував і винищував „хуліґанізм". Під поняття хуліґанізму включають в Совєтах різні провини й злочини, почавши від зрізування дерев у публічних садах, п'яницьких авантюр та кишеневих крадежей, до насилувань, вломів і крадежей. Хрущов закликав громади до боротьби проти „хуліґанів", не покладаючись на акцію поліції. Однак ці „громадські" дії завели.

Алла Коссовська

МОЯ ПРИЯТЕЛЬКА ГОВОРИТЬ

(Про книжку Марії Пастернакової „Українська жінка в хореографії", друге доповнене видання, накладом Союзу Українок Канади з фундації ім. Наталі Кобринської. Вінніпег 1964)

— Що це в тебе за нова книжка? — запитала моя приятелька і, не чекаючи відповіді, взяла зі столу гарну, як дорога бомбоньєрка, останню книжку Марії Пастернакової „Українська жінка в хореографії".

— Візьми, візьми, прочитай. Ти ж колись захоплювалася танками, то тобі вона дасть багато цікавого — відповіла я. — Але не затримуй довго і не здумай „зачитати", бо вона мені самій подобається.

Наступного дня приятелька книжку повернула.

— Ти що, не читала? — здивувалася я.

— Як то не читала? — образилася приятелька. — Ще й як! Від дошки до дошки. Дуже цікава, не дивно, що виходить уже другим виданням. Це так рідко буває на еміграції.

— Що ж, ти згодна з усім, що твердить авторка? — поцікавилася я.

— Як я можу не згоджуватись з жінкою-фахівцем, яка все життя присвятила цій справі? Марія Пастернакова має щось коло двох десятків книжок, присвячених танковому мистецтву. А я лише колишня аматорка, що залюбки витанцьовувала гопачка при кожній нагоді, навіть на Хрещатику, під час першотравневої демонстрації — засміялася вона. — Наш нарід танцюристий!

— А проте, дещо в книжці у мене викликає сумніви, — продовжувала моя приятелька, споважнівши. — Те, що з часом виникла потреба, так би мовити, відшліфувати наш танок, вишити на народній основі новий, вибагливіший візерунок — мені зрозуміле. Це те саме, як у музиці... (приятелька влаштувалася на канапі, підібгавши ноги, що означало, що говоритиме довго.) Візьми такий твір, як „Туман хвилями лягає" Лисенка: найкращий доказ того, як на народній основі можна створити річ, яка не поступається перед найкращими европейськими творами. Але зрозуміти, як може українська танцюристка внести елементи українського танку, „українську душу" в постанови, припустімо, росіянина Баланчина або француженки Аґнес ді Міль, убий мене, не розумію! Та сам постановник постарається вибити з неї всякий дух і нав'язати свій власний, це очевидно. Крім того, це залежить від змісту танку. Візьми, наприклад, Рому Прийму. Коли вона виконує „Обливаний Понеділок" або „Верховину", то й дитині зрозуміло, що це — українські танки. Але коли вона танцює „Золотого тільця" або „Ікону", то що можна вкласти в ці танки українського, крім хіба імени танцюристки? Значить, український танок мусить мати українську тематику, а беручи чужу тематику, він стає чужим, або, в кращому разі, інтернаціональним.

Так само й наша молоденька зірочка, Тамара Вожаківська. Коли вона танцювала гопачка на сумівській оселі — був це український танок, а коли вона виконує вальс „Каприз" або модерні танки міс Сміт в американській опереті, там уже ні вкладати, ні шукати нічого українського не можна. Була б вона погана артистка, якби не зуміла перевтілитися в американку, коли того вимагає сюжет.

От коли ми будемо мати свій державний театр, тоді, мабуть і наш модерний танок, на своїй, українській землі, набуде національного характеру. А тепер мусимо радіти, що наші балерини підкреслюють свою національну приналежність.

А пропо, я сильно сумніваюся, що совєтська балерина Галина Самцова, яку авторка так щиро адоптувала, як українку, такою є. Ні прізвище про це не говорить, ні симпатії. Хібащо стала українкою, як вийшла заміж. Ну, що ж, якщо це так, — нащого полку прибуло"! Але є й такі українці, як ті, що приїздили з Вірським; на сцені — „ми з України", а за сценою — „общепонятний!" Та й зрозуміло: виховані на традиційному клясичному, „російському" балеті (який, як викриває авторка, зародився в Італії, а не в Росії!) ідеал — „Безсмертний лебідь", „Спляча красуня", де тут взятися українськості?

А ще здивувало мене зауваження авторки: „Відомо теж, що матеріяльні умови для балетних мистців в СССР кращі, як у Канаді і в Америці, бо вони там є державними службовцями". Ти сама знаєш, що значить бути державними службовцями. Беру на себе сміливість твердити, що рядова американська „рокет ґерл" із „Редіо Ситі Голу", має змогу краще одягатися і їсти, ніж примадонна Київської опери. Правда, совєтським артистам було легше, як нам, звичайним службовцям совєтських установ, бо вони завжди були в упривілейованому положенні, але навіть і за їхні великі гроші не завжди і не все можна було дістати. Може тепер трохи й покращало, бо дещо попривозили з закордону, але, коли ми були там, моя приятелька, балерина Київського балету Зіночка М., так само, як і ми грішні, цікавилася бракованими панчохами, за якими треба було постояти в черзі. Та що й казати! Не стала б така балерина, як Лепешинська, красти капелюшки в лондонській крамниці, якби мала їх подостатку. А з якою радістю прийняли артисти МХАТ-у подарунок Юрока: кожному по великій валізі, які вони напакували американськими речами!

Все це не свідчить про те, що там стало значно краще з одягом.

Щодо совєтських українських балетів, знову таки не смію заперечувати фахівцеві, бо виходжу з засади: подобається чи не подобається. Так ось: „Лілея" мені дуже сподобалася і „Маруся Богуславка" теж. Відчувається українська основа, розшита свіжими, яскравими візерунками майстрами-хореографами. Не знаю, чому авторка, не висловлюючи своєї думки, посилається на думку совєтських рецензентів в цьому питанні. Хіба ці думки завжди збігаються з нашими? Чи не частіше буває, що те, що вихваляють совєтські критики, справжні мистці вільного світу вважають за пропаґандну дешевку і навпаки, те, що лають совєтські — подобається тут. Чи не лають вони ці українські балети тому, що їм від них заносить „буржуазним націоналізмом"? До речі, виступ молодої танцюристки Минаїв-Тенцер, в дуеті з Вадимом Сулимою, на Шевченківському фестивалі в Ню Йорку сильно нагадав мені чомусь „Лілею"!

— Ось бачиш, скільки в тебе запитань до авторки! — зауважила я.

— І, не зважаючи на це, — перервала приятелька, — книжка гарна, цікава і потрібна кожному, хто любить танок, цікавиться його розвитком, його історією. В останній частині, в сильветках, авторка підносить вартість наших еміґраційних танцюристок, і це дуже добре, бо, як завжди буває, „немо профетус ін патрія суа". Отож і ми часто недоцінюємо їхньої майстерности і не даємо собі труду поцікавитися тою тяжкою і впертою працею, якою цю майстерність досягається. Знаєш що? — закінчила цілком несподівано моя приятелька і потягла книжку зі столу, — подаруй її мені!

Китай закидає ЗДА поширювання війни

Париж. — У західній пресі появився текст тієї статті в керівному комуно-китайському щоденнику „Дженмінг Джіг Пао", про яку була вже у нас коротка вістка, як про натяк на можливість активного приступлення Комуністичного Китаю до війни у В'єтнамі. Отож у тій статті закидається Америці, що вона приготовляє поширення війни „на решту Південної Азії, а навіть на Китай". З'єднані Держави — пишеться там — „зробили фарс із кордонів між Ляосом, В'єтнамом і Сіямом". Посилювання американської збройної сили у Південному В'єтнамі та бомбардування Північного Китаю ніби-то збільшує „безпосередню небезпеку для Китаю", який тому „має щораз більше право вжити всіх додаткових заходів". Зріст американської збройної сили у Південному В'єтнамі цілком виправдує активну участь Північного В'єтнаму в обороні своїх „південних земляків". Таким чином китайські комуністи, хоч і не признають, що у Південному В'єтнамі в рядах повстанської армії борються формації регулярної північнов'єтнамської армії, проте признають їхнє „право" на це. Вся стаття основується на тезі, що „доосновно змінилася ситуація у Південному В'єтнамі" та що Америка рішила перетворити тамошню війну проти „патріотів" — у другу Корею, рахуючи на те, що це буде зльокалізована війна. ЗДА — твердять китайські комуністи — хотіли б, щоб Китай „придивлявся всьому тому з заложеними руками", але це „смішне переконання пристосоване до бажань". Тому стаття кінчається висновком: „Чому соціялістичний Китай не може всією своєю могутністю поспішити з допомогою братньому соціялістичному В'єтнамові"?

Короткі вісті

● **Ворожість Індонезії проти Малайзії болюче вдарила по — жирафах:** зоологічний город в Сурабаї в Індонезії віддавна старається дістати для своєї жирафи жіночої статі „чоловіка" з зоологічного городу в Сан Дієґо в ЗДА. Близько два роки тому управа зоологічного саду в Сан Дієґо погодилась на виміну своєї жирафи чоловічої статі за пару інших звірят з Сурабаї, але не можливо перевезти ту жирафу до Індонезії, бо всі кораблі мусять зупинятися у порті Сінгапурі, звідкіля тепер не вільно плисти до Індонезії, а кожний інший шлях мусів би йти через такі кліматичні зони, де жирафа загинула б.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ Українського Народного Союзу

П'ЯТНИЦЯ, 11-го ЧЕРВНЯ 1965 р.

НЮАРК, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Запор. Січ — 371-ий Відд. в Січовій залі. Рівночасно повідомляється, що на місячних зборах в місяці травні ц. р. обрано Михайла Іванюка — касиром а п. Ірину Заболоцьку — контрольором. — Ю. Баранюк, секр.

СУБОТА, 12-го ЧЕРВНЯ 1965 р.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Місячні збори Т-ва Мир — 324 Відд. о год. 7-ій веч. Проситься вирівняти вкладки. — І. Струк, секр.

ШИКАГО, Ілл. Місячні збори Б-ва св. Петра і Павла — 220 Відд. о год. 7:30 веч. в залі Союзового дому. Проситься вирівняти свої залеглості. Вплати можна вносити також у формі чека на руки секретаря Мелінишина. — Управа.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Місячні збори Б-ва св. Володимира — 130 Відд. в год. 8-ій веч. в приміщенні Укр. Кат. Ветеранів, 33 Іст 7-ма вул. Перед зборами можна вплачувати членські вкладки. — І. Малець, секр.

КЛІФТОН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Українська Січ — 182 Відд. о год. 6-ій веч. в залі Укр. Правосл. Церкви при 45-47 Говп Аве., Пассейк, Н. Дж. — Управа.

СТЕПЛЕТОН, С. Ай., Н. Й. Піврічні зроби Б-ва св. Арх. Михаїла — 211 Відд. точно о год. 7:30 веч. в залі де звичайно. На порядку нарад: звіти Управи і Контр. Комісії за шість місяців. Проситься вирівняти залеглі вкладки. — Т. Соколовський, секр.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. Місячні збори Б-ва св. Ів. Хрестителя — 270 Відд. в год. 7-ій веч. в УНДомі при 90-96 Фліт вул. Довжників просимо вирівняти залеглі вкладки. — М. Баран, А. Шаран, С. Островський, секр.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Дарахівщина — 275 Відд. о год. 7-ій веч. в церковній залі, Sussex and Green St. Тому, що в літні місяці не буде зборів, проситься вирівняти свої залеглості, щоби не мати неприємности. В. Юрків, секр.

CLEVELAND, Ohio. Місячні збори Т-ва І. Франка — 334 Відд. в год. 1-ій по пол. в УНДомі, при Вест 14-ій вул. Проситься вирівняти свої залеглі вкладки. — Н. Задерецький, предс., І. Холодняк, рекр. секр., Ст. Вохонок, фін. секр.

НЮАРК, Н. Дж. Місячні збори 219 Відд. від 7-8 год. веч. в приміщенні при 675 S. 19th St. Проситься вирівняти залеглі вкладки. — М. Юров,

Аплікація на прийняття — на — КУРСИ УКРАЇНОЗНАВСТВА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ на СОЮЗІВЦІ

КЕРГОНКСОН, Ню Йорк

ВІД 8-го СЕРПНЯ 1965 РОКУ

Ім'я і прізвище: ______________________

Адреса: ______________________

Вік: ________ Член УНСоюзу, Відділ: ______________

Знання української мови:

СЛАБЕ ☐ ЗАДОВІЛЬНЕ ☐ ДОБРЕ ☐

Залучую на рахунок оплати $______________

(Повна оплата курсів — $120.00. Половину належности треба вплатити із аплікацією).

Аплікації висилати на адресу:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION ESTATE
Kerhonkson, New York

Вступайте в члени УНСоюзу!

ТАРЗАН, ч. 5 447. Король притакує.

Ватажок нетерпеливо глянув на трьох вдізливців. — Ну, і чого ви собі бажаєте?

— Тільки інформації, — заспокоював Тарзан. — Ми чули, що якийсь хлопець живе з павіянами... Подібний до вашого ідола...

Король завагався, а тоді злющо притакнув своєю головою. — Так... це правда!